

शुद्धोधन गाउँपालिकाको
१४ औँ गाउँ सभामा प्रस्तुत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम
२०८०

सभाका सदस्यज्यूहरू,

" शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार, " सुशासन समृद्धि शुद्धोधन गाउँपालिकाको मूल आधार" भन्ने पहिलो गाउँसभाको दीर्घकालिन सोचलाई सार्थक पार्ने प्रयत्नका साथ कार्यान्वयन गर्ने क्रममा शुद्धोधन गाउँपालिका स्थापना पछिको १४ औँ गाउँसभामा अध्यक्षको हैसियतले आ.व.२०८०/८१ को गाउँपालिकाका विकास नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउदा मलाई अत्यन्तै खुसी लागेको छ ।

भौगोलिक, प्राकृतिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवम् पर्यटकीय महत्वका दृष्टिकोणले अत्यन्तै प्रबल सम्भावना भएको गाउँपालिका भएता पनि द्रुत विकास हुन सकेको छैन। विकासको क्रममा पछाडि परेका वर्ग तथा समुदायलाई मूल प्रवाहमा ल्याउने, उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गरि आर्थिक गतिविधिहरूको माध्यमद्वारा रोजगारी सृजना गर्ने, कृषि क्षेत्रको व्यवसायिक र आधुनिकीकरण गर्ने सुशासन प्रवर्द्धन गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता कायम गर्ने, पर्यटन विकासबाट प्राप्त लाभ लिई सबै क्षेत्रसम्म पुऱ्याउने, वन जंगलको संरक्षण गर्ने, वातावरणीय सन्तुलनलाई कायम राख्ने, भौतिक पूर्वाधारको विकासमा लगानी वृद्धि गर्ने तथा सामाजिक विकासलाई संस्थागत गरी अपेक्षित विकासको प्रतिफल हासिल गर्ने एवम् आन्तरिक आयको दायरालाई फराकिलो बनाउने र संस्थागत सुदृढीकरण गर्ने तथा नेपालको संविधान, २०७२ को अनुसूची-८ मा भए बमोजिमका अधिकारहरूमा संघीय र प्रदेश कानूनसँग नबाझिने गरि कानून निर्माण तथा कार्यान्वयन गरि अत्मनिर्भर हुने समग्र चुनौतीहरू हाम्रो सामु रहेका छन् ।

विगतका वर्षहरूको योजना कार्यान्वयनबाट आर्थिक, सामाजिक र भौतिक पूर्वाधार विकासमा केही उपलब्धीहरू हासिल भएका छन् । कृषि तथा उद्योगको पर्याप्त सम्भावना रहेको, गौतम बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनी आउने पर्यटक भित्र्याउन सक्ने उत्तीकै सम्भावना रहेको धार्मिक, सांस्कृतिक, पुरातात्विक सम्पदा प्रचुर मात्रामा हुँदा आध्यात्मिक क्षेत्रको स्वतःस्फुर्त रूपमा विकास हुदै गएको विभिन्न जात जातिहरूको सांस्कृतिक सम्पदाको बजारीकरणको सम्भावना भएको साथै शुद्धोधन गाउँपालिका क्षेत्रमा साना ठूला उद्योगको विकास गरी लाभ लिन सक्ने अवस्था रहेको छ ।

समावेशी, समानुपातिक विकासमा सरलता निष्पक्षता र पारदर्शिता कायम राखी छिटो छरितो सेवा हरेक नागरिकले महशुस गर्ने गरी प्रत्याभूत गराउनु गाउँपालिकाको जिम्मेवारी हो । यसका लागि स्थानीय तहमा क्रियाशील सम्पूर्ण राजनीतिक दल, नागरिक समाज, बुद्धिजीवी कर्मचारी तथा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूको साथ र सहयोग प्राप्त भईरहनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

सम्मानित सभाका सदस्यज्यूहरू,

अब म शुद्धोधन गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिएका आधारहरू निम्न बमोजिम प्रस्तुत गर्दछु ।

- नेपालको संविधान, २०७२
- आर्थिक कार्य प्रणाली
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- संघीय तथा प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रमहरू

- दीगो विकासका लक्ष्य
- स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन तथा निर्देशनहरू
- वडा भेलाबाट प्राप्त योजनाहरू
- स्थलगत रूपमा गरिने योजनाहरूको अनुगमनबाट प्राप्त सिकाई
- विगतका समीक्षा तथा कार्यानुभवबाट प्राप्त पृष्ठपोषण
- राजनीतिक दल, विषयगत शाखाहरू, निजि क्षेत्र तथा नागरिक समाजबाट प्राप्त सुझावहरू
- विषयगत समितिहरूको सुझावहरू
- राजश्व परामर्श समितिको सुझाव
- संघीय र प्रदेश सरकारको आ.व. २०८०/८१ को नीति तथा बजेट वक्तव्य
- सभाका सदस्यहरूका राय सुझावहरू
- शुद्धोधन गाउँपालिकाको एकीकृत विकास योजनाको प्रतिवेदन
- स्थानीय तहको योजना बार्षिक बजेट दिग्दर्शन, २०७८
- स्थानीय तहका विभिन्न कानूनहरू
- समय समयमा ब्यक्त गरिएका प्रतिबद्धताहरू

गाउँ सभा सदस्यज्यूहरू,

अब म आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को दीर्घकालीन सोच उद्देश्य नीति तथा कार्यक्रमको बारेमा संक्षिप्त उल्लेख गर्न चाहन्छु।

गाउँपालिकाको दीर्घकालिन सोच:

विकासका सवै भौतिक पूर्वधार एवम मानवीय क्षमता विकास गरी समृद्ध आधुनिक र सुन्दर गाउँपालिका बनाउँदै सु-शासन, गरिवी निवारण एवम रोजगारीको सुनिश्चिततामा योगदान पुऱ्याउने।

उद्देश्य:-

गाउँपालिकामा रहेको विद्यमान बेरोजगार, बहुआयामिक गरिवी र असमानता घटाई सामाजिक आर्थिक रूपमा रूपान्तरण गर्ने।

प्राथमिकताका क्षेत्र:

- भौतिक पूर्वधारहरूको स्तरोन्नति एवम गुणस्तरीय निर्माण कार्यमा जोड।
- कृषि, पशु, वन, वातावरण र पर्यटन प्रवर्द्धन र विकासमा जोड।
- स्वच्छ, पारदर्शी र जनमैत्री भ्रष्टचारमुक्त सार्वजनिक सेवामा जोड।
- मानवीय विकास, गुणस्तरीय शिक्षा, सर्वसुलभ स्वास्थ्य एवम सरसफाईमा जोड।
- सेवा प्रवाह, संस्थागत विकास र सु-शासनमा जोड।
- लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणमा जोड।
- दीगो विकास, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापनमा जोड।
- आर्थिक, सामाजिक एवम शासकीय सुधारमा जोड।

- आर्थिक विकास र गरिवी निवारणमा जोड ।
- समृद्ध र स्रोत सम्पन्न नगरीको रूपमा शुद्धोधन गाउँपालिकालाई विकास गर्ने ।
- स्थानीय उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र रोजगारी सृजनामा योगदान दिने किसिमको कर नीति अवलम्बन गर्ने ।
- कृषिमा पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी मत्स्य पर्यटन एवम धार्मिक पर्यटकीय नगरीको रूपमा विकास गर्ने ।
- गा.पा भित्र रहेका ऐलानी, प्रति, सरकारी, सार्वजनिक जग्गाको लगत संकलन, नक्साङ्कन, सिमाङ्कन गरी संरक्षण गर्ने ।

गाउँ सभा सदस्यज्यूहरू,

अब म शुद्धोधन गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा लिएका मुख्य नीति, रणनीति तथा कार्यक्रमहरू यस सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१ आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति

क. कृषि विकास तर्फ

१. एक वडा एक बाली पकेट क्षेत्र कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका आधारमा अगाडि बढाईनेछ ।
२. सिर्चाइलाई व्यवस्थित गर्न भै लु भु ज तथा अन्य योजना अनर्तगतका सिँचाइ नहरलाई मर्मत संभार गर्ने तथा भै लु भु ज को कार्यक्षेत्र विस्तार गर्न थप नहर विस्तार गर्ने नीति लिइनेछ ।
३. रसायनिक मलको समस्यालाई न्युनीकरण गर्न दिर्घकालीन रणनीतिका रूपमा किसानलाई जैविक खेती तथा जैविक मल बनाउन प्रोत्साहन गरीनेछ ।
४. रसायनिक मल तथा अनुदान प्रकृत्यालाई व्यवस्थित बनाउन किसान कार्ड लागु गरीनेछ ।
५. एक वडा एक नमुना कृषि फार्म स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ ।
६. एक घर एक फलफूल कार्यक्रमलाई अगाडि बढाईनेछ ।
७. विभिन्न तरकारी बालीहरूको उत्पादन बढाउन तथा लागत कम गर्न प्लाष्टिक मल्चिङ कार्यक्रमलाई प्राथमिकता साथ अगाडि बढाईनेछ ।
८. गाउँपालिकामा संचालित हाटबजारहरूको उचित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरी स्तरोन्नती गरीनेछ ।
९. विभिन्न खाधान्न बालीहरूको उत्पादन बढाउन मौषम अनुसार ५०% अनुदानमा उन्नत विउहरू वितरण गर्ने कार्यक्रम प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०. कृषि यान्त्रिकीकरणलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
११. कृषकको चाहना अनुसार मागमा आधारित कृषि कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
१२. तरकारीमा विषादी न्युनिकरण गर्न कार्ययोजना बनाई कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१३. व्यवसायिक तरकारी, पशुपालन, फलफूल, मौरीपालन तथा च्याउ खेतीमा प्रोत्साहन गर्नको लागि उत्पादनमा आधारित अनुदान प्रदान गर्ने नीति लिइनेछ ।

ख. पशुपंक्षी विकास तर्फ

१४. शुद्धोधन गाउँपालिकालाई दुध, अण्डा, माछा र मासुमा आत्मनिर्भर बनाउन व्यवसायिक पशुपंक्षी पालक कृषकलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१५. माछा पालन कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गर्न नयाँ/पुराना माछा पोखरीलाई मर्मत संभार तथा विकास गरिनेछ ।
१६. पशुबाट मानिसमा सर्ने रोगहरू फैलिन नदिन सचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१७. घाँसमा आधारित पशुपालन गरी उत्पादन लागत कम गर्न “घाँस विकास” कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१८. गाउँपालिका भरिका कृषकहरूले पालन गर्दै आएका सबै पशुहरूमा खोप कार्यक्रम संचालन गरी “पूर्ण पशु खोप युक्त” गाउँपालिका बनाउन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१९. पशु स्वास्थ्य, बाझोपना न्युनीकरण तथा रेविज रोग नियन्त्रणका लागि प्रवर्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२०. कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा लगानी बृद्धि गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । जसको लागि उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२१. कृषि तथा पशुपालन गर्ने युवा कृषकलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२२. उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रमलाई क्रमस लागु गर्दै लाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२३. पशुपंक्षीजन्य उत्पादनलाई बजारसँग जोड्नको लागि वडास्तरमा संकलन केन्द्रको स्थापनाको जिम्मा किसानलाई नै दिई सो को व्यवस्थापनमा गाउँपालिकाले आवश्यक समन्वय / सहकार्य गर्न नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२४. पशुपंक्षीपालन कार्यक्रमलाई व्यवस्थित बनाउन अनुदानका कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
२५. रेविज रोग नियन्त्रण गर्न सामुदायिक कुकुरलाई बन्ध्याकरण तथा खोप कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२६. पशु विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

ग. सहकारी विकास तर्फ

२७. उद्योग, व्यापार, पर्यटन, कृषिलाई गाउँपालिकाको प्रमुख आर्थिक विकासको आधारको रूपमा लिइ सोही अनुसार विकास गर्दै लगिनेछ ।
२८. दिगो विकास लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गर्न सार्वजनिक-निजी-सहकारी क्षेत्रको सहकार्य मार्फत स्थानीय स्रोत साधनको समुचित प्रयोग तथा परिचालन गरी दिगो स्थानीय आर्थिक विकास गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२९. सहकारी संस्थाबाट युवा उद्यमी तथा स्वरोजगारहरूलाई सहूलियत कर्जा उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ । यसका लागि सहकारी संस्थालाई थोक कर्जा उपलब्ध गराउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३०. एक व्यक्ति एक विषयगत सहकारी नीतिलाई बढावा दिई सहकारीको गुणात्मक सुधारका लागि सहकारी संस्थाहरूको एकीकरण कार्यलाई जोड गरिनेछ । यसका लागि संचालनमा रहेका सहकारी संस्थाहरू मध्ये कम्तिमा दुईटा वडा कार्यक्षेत्र भएका सहकारी संस्थालाई न्यूनतम ५०० जना सदस्य पुर्याउन वा समान उद्देश्य भएका यसै गाउँपालिकाको नियमन भित्रकै समान विषयगत सहकारी संस्था संग आ. व. २०८०/०८१ पौष मसान्त भित्र अनिवार्य एकीकरण (Force Merge)मा जान पहल गर्दै एकीकरणमा जाने संस्थालाई एकीकरण प्रकृत्यामा सहजीकरण गरिनेछ ।
३१. गाउँपालिका क्षेत्रका सहकारीद्वारा तरकारी तथा फलफूल विकास कार्यक्रम संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
३२. उद्यम विकासको लागि गाउँपालिका क्षेत्रका बाँझो तथा सार्वजनिक जग्गालाई लिजमा उपलब्ध गराई सहकारी मार्फत फलफूल खेती, पुष्पखेती, बहुवर्षीय बाली तथा नर्सरी प्रवर्द्धन कार्यक्रममा जोड दिइनेछ ।

३३. सहकारी शिक्षा तथा सहकारी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरी उत्पादनमुलक तथा श्रममा आधारित सहकारी संस्था स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम तथा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३४. सहकारी संस्थाहरूको नियमित तथा सघन अनुगमनबाट संस्थागत सुशासन कायम गर्दै संचालनमा देखिएका समस्या समाधानका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३५. सहकारी सम्बन्धी स्थानीय तथ्याङ्कलाई व्यवस्थित गरी व्यवस्थापन, अध्ययन, अनुसन्धान र विश्लेषण गरिनेछ । साथै सोको आधारमा सहकारी सम्बन्धी आवश्यक कानूनको तर्जुमा तथा प्रारम्भिक संस्थाका लागि नमुना कानून तर्जुमा गरी तिनको कार्यान्वयन तथा नियमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
३६. सहकारी प्रणालीलाई उद्यमशीलता विकास तथा कृषिको आधुनिकीकरणमा परिचालन गरिनेछ । सहकारी संस्थाको नेतृत्वमा कृषि उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरणको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । सहकारीका कार्य क्षेत्राधिकार अनुसार फर्म स्थापना र संचालनमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
३७. सहकारी मार्फत उद्यमशीलता विकासका लागी युवाहरूलाई सहकारीमा आवद्ध गराई स्वरोजगारमूलक उद्यमशीलता प्रवर्द्धन तालिम प्रदान गरिनेछ ।
३८. सहकारी प्रवर्द्धन तथा संस्थागत सुदृढीकरण कार्यक्रम मार्फत नमुना सहकारी संस्था विकास कार्यलाई जोड दिइनेछ । गाउँपालिका क्षेत्राधिकार भित्र संचालनमा रहेका सहकारी संस्थाहरू मध्ये उत्कृष्ट कार्य गर्ने संस्थालाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

घ. लघु उद्यम विकास कार्यक्रम तर्फ

३९. लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखी उद्यम विकासका माध्यमबाट आर्थिक उपार्जन गरी समग्र पालिकाको आर्थिक विकास तथा समृद्धिमा सेवा पुग्ने मुल नीति लिइनेछ ।
४०. गरिबीको रेखामुनि रहेका, महिला, दलित, मुस्लिम, थारु, सिमान्तकृत, पिछडिएको वर्ग, बेरोजगार व्यक्ति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अति गरिबलाई लघु उद्यम विकास कार्यक्रममा प्राथमिकता दिइनेछ ।
४१. घरधुरि सर्वेक्षण फारम ए र बेरोजगार वा सम्भावित उद्यमीहरूका लागि फारम बि बमोजिम लक्षित वर्ग पहिचान गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
४२. लक्षित वर्गको माग, आवश्यकता र बजार माग अनुरूप सीप विकास तालिम प्रदान गरी गरिबी न्युनिकरण गर्न सहयोग पुग्ने नीति लिइने छ ।
४३. लघु उद्यमको स्तरोन्नतिको लागि आवश्यकता अनुसार उद्यम व्यवसाय सुधार तथा विस्तार सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
४४. लघु उद्यम विकासलाई दिगो र प्रभावकारी बनाउनको लागि एडभान्स तालिम प्रदान गरिनेछ ।
४५. उद्यमीहरूको सम्पूर्ण विवरणहरू वा तथ्याङ्कहरू GESIMIS मा अद्यावधिक गरी सो को प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ ।
४६. उद्यमीलाई उद्योगको प्रकृति, आवश्यकता र उद्योगबाट सिर्जना हुने रोजगारीको आधारमा प्रविधि उपलब्ध गराइनेछ । उपलब्ध गराइने प्रविधिको कुल लागतको कम्तिमा ५० प्रतिशत रकम उद्यमी स्वयमले व्यहोर्ने र बढीमा

५० प्रतिशत रकम मात्र कार्यालयले व्यहोर्ने तर अपाङ्गता भएका उद्यमीले प्राप्त गर्ने प्रविधिमा लागत व्यहोर्नु नपर्ने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ।

४७. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई विस्तार गर्दै लगिनेछ।

ड. स्थानीय विकास कोष तर्फ

४८. गाउँपालिकाका प्रत्येक वडामा एक महिला उद्यम विकास केन्द्र स्थापना गरिनेछ।

४९. विपन्न वर्ग तथा समुदायका महिलाहरुको आर्थिक श्रोत साधनमा पहुँच बढाउन आय आर्जन र महिला सशक्तिकरण कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।

५०. पिछडिएका वर्ग र समुदायलाई व्यवसायिक कृषि र लघु उद्यममा विशेष प्राथमिकता दिईनेछ।

५१. शुद्धोधन पार्कमा प्रत्येक वडाका उद्यमीहरुबाट उत्पादित वस्तु भण्डारण/बजारीकरणका लागि स्टल निर्माणको व्यवस्था गरिनेछ।

५२. सामाजिक परिचालन कार्यक्रम अन्तर्गत वडाहरुमा गठन भएका लक्षित महिला तथा पुरुष समुहहरुमा घुम्तिकोष परिचालन गरिनेछ।

यस सभाका सदस्यज्यूहरु,

२ सामाजिक विकास तर्फ

च. शिक्षा

५३. “गुणस्तरीय शिक्षा शुद्धोधनको प्रतिबद्धता” भन्ने मूल नारा सहित गुणस्तरीय शिक्षाका लागि आवश्यक कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ, अनुगमन र निरीक्षण कार्यलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी निरन्तर अनुगमनका माध्यमबाट विद्यालय सुधार कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।

५४. सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरुलाई सूचना तथा संचार प्रविधि सम्बन्धि तालिम दिइ क्रमशः सबै कक्षा कोठामा प्रविधि मैत्री वातावरणको सुनिश्चितता गरिनेछ।

५५. सामुदायिक विद्यालयमा आवश्यक न्यूनतम शिक्षक दरबन्दी व्यवस्थापन गरी एक कक्षाकोठा एक शिक्षक कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ।

५६. आधारभूत तहको स्थानीय पाठ्यक्रम अनुसार पाठ्यपुस्तक निर्माण गरी प्रयोगमा ल्याइनेछ।

५७. विद्यालयमा नियमित उपस्थित नहुने, कक्षा छाडने, कक्षा दोहोराउने तथा विद्यालय छाडने जस्ता शैक्षिक क्षति न्यूनिकरण गर्नुका साथै लागु पदार्थ तथा दुर्ब्यसन मुक्त गाउँपालिका बनाउन शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकको सहभागितामा गुणात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

५८. बालबालिकामा अन्तर निहित क्षमताको प्रस्फुटन गराई प्रतिभाको खोजी तथा पहिचान गरी थप प्रोसाहन गर्नको लागि गाउँपालिका स्तरमा विभिन्न विधामा अतिरिक्त क्रियाकलाप र खेल महोत्सव संचालन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

५९. सामुदायिक विद्यालयमा ९५ प्रतिशत भन्दा बढी उपस्थित भइ उत्कृष्ट नतिजा प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरुलाई प्रोत्साहन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

६०. गाउँपालिका स्तरीय शैक्षिक नीति तथा योजना निर्माण गरी क्रमिक रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६१. आफ्नो विषयमा उत्कृष्ट नतिजा दिने शिक्षकहरूलाई मनोबल बृद्धि गर्न नतिजामा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
६२. अन्य क्षेत्रका नमुना विद्यालयहरूले गरेका शिक्षण सिकाइका असल अभ्यास अवलोकन गरी त्यसका राम्रा पक्षको अनुशरण गर्दै सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक क्रियाकलाप तथा सिकाई प्रणालीमा सुधार गर्दै लगिनेछ ।
६३. विद्यालयको समग्र शैक्षिक उपलब्धि र विषयगत सिकाई उपलब्धि बृद्धि गर्न सबै सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूले गाउँपालिका शिक्षा शाखासँग र सबै विषयगत शिक्षकहरूले प्रधानाध्यापकसँग कार्यसम्पादन करार संझौता गरिनेछ ।
६४. विद्यालयले पेश गरेको प्रस्तावनाका आधारमा एक शिक्षक एक ल्यापटप कार्यक्रम दीर्घकालिन रणनीतिका रूपमा कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
६५. संस्थागत विद्यालयहरूले एक शैक्षिक सत्रमा लागु गरेका पाठ्य पुस्तक (प्रकाशन) तथा विद्यार्थीसग लिने शुल्क कम्तिमा २ वर्षसम्म यथावत रूपमा लागु गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६६. सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरूबाट संचालन हुँदै आएका सीपमूलक र आयमूलक तालिमलाई व्यवस्थित गर्दै सम्बन्धित सरोकारवाला संस्थाहरूसँगको समन्वयमा सञ्चालन गरिनेछ ।
६७. यज्ञोदय दुधनाथ थारु बहुमुखी क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गरी प्रभावकारी रूपमा संचालन तथा व्यवस्थापन गर्न शैक्षिक अनुदानको व्यवस्था साथै थप विकासको लागि प्रदेशस्तरमा आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
६८. खेलकुदको विकासका लागि विद्यालयहरूमा आवश्यक खेल सामग्री व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।

छ. महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक तर्फ

६९. बालकालिका किशोर किशोरी तथा फरक क्षमता भएका ब्यक्तिहरूलाई विभिन्न कार्यक्रम मार्फत क्षमता विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७०. महिला, बालबालिका जेष्ठ नागरिक, फरक क्षमता भएका व्यक्ति तथा पछाडी परेका ब्यक्तिहरूलाई विभिन्न किसिमको सीपमूलक कार्यक्रम प्रदान गरि विकासको मुलप्रवाहमा ल्याउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
७१. लक्षित वर्ग अन्तर्गत पर्ने समुदायहरूलाई सिपमूलक तथा उत्पादनमूलक तालिम प्रदान गरी स्वरोजगार प्रवर्द्धन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७२. लैङ्गिक हिंसा तथा घरेलु हिंसा विरुद्ध सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी महिलाहरूलाई सशक्तीकरण गरी राज्यको विकासको मूलप्रवाहमा ल्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७३. ज्येष्ठ नागरिकहरूका लागि फुर्सदको समयमा एक ठाउँमा भेला भई मनोरञ्जन भजनर्कितन लगायत स्थानीय परम्परासंग मिल्ने खालको क्रियाकलाप गर्ने तथा अनुभव आदानप्रदान गर्नको लागि अभिप्रेरित गरी धार्मिक संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७४. यस पालिका भित्र छोरीको जन्म भएमा बालिका प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरी गर्भपतनमा कमि ल्याउने नीति लिइनेछ ।
७५. विभिन्न धार्मिक, सांस्कृतिक परम्पराको जगेर्नाको लागि संग्राहलयको स्थापना गरिनेछ ।

ज. स्वास्थ्य तर्फ

७६. मोतिपुर प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र मार्फत उपलब्ध हुदै आएको आकस्मिक स्वास्थ्य सेवालार्ई निरन्तरता दिदै आगामी दिनमा थप प्रभावकारी बनाइ सबै नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गराउने माध्यम बनाइनेछ ।
७७. स्वास्थ्य सेवा प्रदायक व्यक्ति तथा संस्थालार्ई नागरिकको स्वास्थ्य प्रति संवेदनशील र जिम्मेवार बनाउन नियमनकारी नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७८. आमा तथा नवजात शिसुको जीवन रक्षा तथा स्वास्थ्य प्रवर्धनको लागी शुन्य होम डेलिभरी कार्यक्रम अभियानको रूपमा संचालन गरिने छ ।
७९. यस गाउँपालिकामा संक्रामक रोगको प्रभावकारी नियन्त्रण भै नसकेको अवस्थामा नयाँ नयाँ संक्रामक रोग र उपेक्षित ट्रपिकल रोगहरु देखा पर्न थालेको, खुला सिमाना, जलवायु परिवर्तन, प्राकृतिक विपद्, पशु संसर्ग र उपयुक्त खोपहरुको अभावले गर्दा कतिपय संक्रामक रोगहरुको नियन्त्रणमा परेको कठिनाईलार्ई संबोधन गर्न सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वय गरी प्रभावकारी कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८०. नसर्ने रोग मृत्युको प्रमुख कारण बनेको, यसको नियन्त्रण व्यक्ति र समाजको जीवन शैलीमा परिवर्तन आए पछि मात्र संभव हुने भएकोले त्यस अनुरूपको स्वास्थ्य प्रणाली विकास गर्न पहिलो चरणमा स्थानीय स्तरमा जनचेतना अभिवृद्धी कार्यक्रमलार्ई सबै वडाहरुमा व्यापक रूपमा प्रचार प्रसार गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८१. बालबालिकाको दीर्घकालिन समस्याको रूपमा रहेको कुपोषणलार्ई न्यूनीकरण गर्ने र पोषण संबन्धि कार्यक्रमको जनचेतना बढाउने तथा कुपोषणको कारणबाट पर्न सक्ने बहु आयामिक प्रभावलार्ई क्रमशः कम गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
८२. अन्धोपन, पक्षघात, बहिरोपन, पोलियो र अन्य जन्मजात र बंशानुगत विकलांगताहरुको लागी स्वास्थ्य सेवा र अपांगमैत्री स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास गरिने र स्वास्थ्य सेवामा अपांगहरुको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।
८३. किशोर किशोरीहरुको स्वास्थ्य प्रवर्धनको लागी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुलार्ई समेत सोहि अनुसारको तैयारी गराई सेवालार्ई प्रभावकारी बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८४. महिला स्वास्थ्य स्वयसेविकाहरुलार्ई स्वास्थ्य सेवा प्रदायको मुख्य मेरुदण्डको रूपमा स्वीकार गर्दै समयानुसार कार्यदक्षता र सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता वृद्धि गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८५. अपाङ्ग, असक्त, अति गरिब नागरिकहरुलार्ई विशिष्टिकृत अस्पतालहरुमा पहुँच सुनिश्चित गर्नको लागी गाउँपालिकाले आवश्यक समन्वय तथा सहयोग गर्ने, साथै स्थानीय तहमा तुलनात्मक रूपमा धेरै देखिएका रोगहरुलार्ई उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न रणनीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८६. स्वास्थ्य संस्थाको गुणस्तर लेखाजोखा, सेवा प्रवाहको नियमन तथा सुशासन कायम गराउने मुख्य भूमिकाको रूपमा रहेको स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समितिको कार्यदक्षतामा सुधार गर्दै लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८७. प्रत्येक वडामा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने र सो मार्फत जनतालार्ई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने नीति लिइनेछ ।

झ. आर्युर्वेद चिकित्सातर्फ

८८. आयुर्वेद, योग, प्राकृतिक चिकित्सा तथा अन्य वैकल्पिक चिकित्सालाई प्रवर्धन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
८९. गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण वडाहरूमा आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवालालाई विस्तार गर्ने नीति लिइनेछ, जसको लागि घुम्ती शिविरलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
९०. आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवालालाई जनमुखि, प्रभावकारी र सर्व शुलभ बनाउन आयुर्वेद प्राविधिक जनशक्ति थप गरिनेछ ।
९१. नसर्ने रोग व्यवस्थापनका लागि आयुर्वेद तथा योग चिकित्सा कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
९२. आयुर्वेद बहुमुल्य औषधिजन्य जडिबुटीहरूको पहिचान, संरक्षण र प्रवर्धन गर्ने नीति लिई आवश्यक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
९३. आयुर्वेद तथा योग चिकित्सालाई सबै नागरिकहरू बिचमा विश्वसनीय र प्रभावकारी बनाउन विद्यालय स्तरमा आयुर्वेद स्वास्थ्य तथा योग शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३ भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ

अ. सडक, पुल तथा पूर्वाधार निर्माण

९४. सडक, पूर्वाधार तथा विकास निर्माणका कामहरूमा पारदर्शीता ल्याउन १५ लाख भन्दा माथिका सम्पूर्ण निर्माण विद्युतीय बोलपत्र दरभाउपत्र (E-Bidding) मार्फत गरिनेछ ।
९५. टुक्रे योजनाहरूलाई सकेसम्म कम गराई प्रत्येक वडामा एउटा १५ लाख सम्मको ठुलो योजना निर्माण गर्ने तथा गाउँपालिका अन्तर्गत १ करोड सम्मको योजना निर्माण गरिनेछ ।
९६. गाउँपालिका अन्तर्गत पशु सेवा शाखा कृषि शाखा आयुर्वेद शाखा को भवन निर्माण/पर्खाल निर्माण कार्यलाई सम्पन्न गर्न प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
९७. गाउँपालिका र वडाका बिभिन्न सडक ग्राभिलिङ्ग योजनालाई प्याक्विजङ्ग गरी ठेक्का प्रक्रियाबाट सन्चालन गरिनेछ ।
९८. गाउँपालिका परिसर भित्र हरियाली प्रवर्धन गर्न बगैचा निर्माण तथा वृक्षारोपण गरिनेछ ।
९९. गाउँपालिका भित्र आवश्यक पर्ने ठाउँमा सार्वजनिक शौचालय निर्माणको नीति लिइनेछ ।
१००. अपाङ्गमैत्री पूर्वाधार निर्माणको कार्यलाई प्राथमिकता राखिनेछ ।
१०१. उपोभक्ता समिति गठनमा हुने ढिलालाई सुधार्दै सम्पूर्ण सम्झौताहरू पुस मसान्तसम्म सक्ने लक्ष्य राख्दै पुजीगत खर्च बढाई दिगो विकास तर्फ अग्रसरता गर्ने कार्यलाई कडाईका साथ कार्यान्वयन गरिने छ ।
१०२. उपोभक्ता समितिलाई दिने तालिमका साथै सिकर्मी र डकर्मी तालिम तथा प्राविधिक जनशक्तिलाई समेत बिभिन्न स्तरीय तालिम गराउने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
१०३. "फराकिलो सडक ,विकासको पूर्वाधार " नारालाई उद्विगतगर्दै गाउँपालिकाले Rural Transportation Master Plan(RTMP) बनाई सोहि अनुसार सडक निर्माणलाई प्राथमिकताको आधारमा बजेट बिनियोजन गर्ने साथै मुख्य सडकलाई मापदण्ड अनुसार चौडा गरी स्तरन्नोती गर्दै ASPHALT PAVEMENT सहितको कालोपत्रे गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
१०४. खानेपानी ,सरसफाई र फोहोर व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकाको Wash Plan बनाई सोहि अनुसारको पूर्वाधार विकास र व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१०५. योजनाबद्ध विकासका लागि गाउँपालिकाको PERIODIC DEVELOPMENT PLAN बनाई सोहि अनुसारको पूर्वाधार विकासको योजना निर्माण गरिनेछ ।
१०६. भारी यन्त्र तथा जटिल खालको योजना ठेक्का प्रक्रियाबाट मात्र गरिनेछ ।
१०७. नक्सा पास र नियमितलाई निरन्तरता दिई थप कडाईका साथ नियमन गरिनेछ ।
१०८. योजनाहरूको ल.ई. नेपालीमा गराउने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
१०९. कन्टिजेन्सी रकमको खर्चलाई व्यवस्थित गर्न कार्यविधि बनाई लागू गरिनेछ ।
११०. खास प्रकृतिका योजनाहरूको कार्यान्वयन गर्दा कार्यपालिकाको विषयगत समितिको निर्णय तथा सिफारिसको आधारमा कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।
१११. योजना तथा अनुगमन तर्फ
११२. शुद्धोधन गाउँपालिकाको समग्र विकासका लागि सबै क्षेत्रलालाई समेटी विस्तृत गुरुयोजना निर्माण गरिनेछ ।
११३. उपभोक्ता समिति मार्फत योजना संचालन प्रक्रियालाई सरल सहज बनाउन उपभोक्ता समिति टोल विकास सस्थाका पदाधिकारीलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
११४. योजना संचालन व्यवस्थापन सम्बन्धी सफ्टवेयर प्रणालीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
११५. अधुरा योजना निर्माणमा पहिलो प्राथमिकता दिइनेछ ।
११६. नियमित तथा पटके रूपमा मर्मत गर्नुपर्ने कार्यको लागि मर्मत संचालन कोष कार्यविधि बनाई सोही बमोजिम मर्मतसंभार कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फ

११७. रोजगार सेवा केन्द्रको संचालन तथा व्यवस्थापन थप प्रभावकारी बनाइनेछ । पालिकास्तरीय योजनाहरूमा रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचिकृत बेरोजगारहरूलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
११८. पालिकामा सुचिकृत भएका बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई न्युनतम रोजगारी प्रदान गरि सार्वजनिक पुर्वाधारको विकास निर्माण संगै सामाजिक संरक्षणको प्रत्याभूति गराइनेछ ।
११९. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी रूपमा अगाडी बढाउन सामुदायिक आयोजनामा पालिकाको लागत साझेदारी कायम गरिनेछ । वडा तहमा समेत लागत साझेदारी कायम गरी रोजगारीको प्रवर्धन र भौतिक पुर्वाधारको समेत विकास गरिनेछ । त्यस्तै पालिकास्तरीय र वडास्तरीय आयोजनामा समेत रोजगार सेवाकेन्द्र मार्फत श्रमिकको आपूर्ति गरिनेछ ।
१२०. स्थानीय स्तरमा रोजगारीको प्रवर्द्धनका लागि सार्वजनिक निर्माण कार्यहरूमा सम्भव भएसम्म श्रममुलक प्रविधिको प्रयोग गरी रोजगारी सिर्जनामा जोड दिइनेछ । बेरोजगार व्यक्तिहरूको तथ्यांक संकलन तथा विश्लेषण गरी रोजगार सुचना व्यवस्थापन प्रणालीमा बेरोजगारको सूची अद्यावधिक र व्यवस्थित गरिनेछ ।
१२१. वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिहरूको लागि श्रम स्वीकृति र पुनः श्रम स्वीकृतिको कार्यलाई प्रभावकारी तरिकाले कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१२२. स्थानीयस्तरमा रोजगारीलाई व्यवस्थित बनाउन रोजगार संवाद मञ्च संचालन तथा रोजगार रणनीति तर्जुमा गरिनेछ ।
१२३. कुनै पनि काम ठुलो या सानो हुदैँन भन्ने भावनाको जागृति गराई कामको सम्मान गर्ने धारणाको विकास गराउन श्रमको सम्मान, राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन गरिनेछ ।

१२४. रोजगारदाताहरूको विवरण सुचिकृत गरेर पालिकाभित्र उपलब्ध रोजगारीका अवसरहरूको पहिचान गरी सोको सूचना प्रवाह गरिनेछ ।
१२५. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएकालाई पुनः एकीकरण गर्न तथा उनीहरूको सीप र क्षमताको स्थानीय स्तरमै प्रयोग गर्न आवश्यक नीति बनाएर समन्वय गरिनेछ ।
१२६. आन्तरिक रोजगारी सिर्जना गर्न सरोकारवाला निकाय र निजी क्षेत्रसँग सहकार्य र समन्वयमा जोड दिईनेछ । 'युवा तथा शैक्षिक बेरोजगारलाई प्राथमिकतामा राखी स्वरोजगारमुलक कार्यमा संलग्न स्थानीय युवा उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

४ वातावरण, विपद् व्यवस्थापन, खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता तर्फ

१२७. वातावरण संरक्षणको लागि वैकल्पिक उर्जा (वायो ग्याँस, सुधारियको चुलो ,सौर्य उर्जा र विद्युतिय चुलो) जडानलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१२८. प्लाष्टिकजन्य झोला तथा बस्तुहरूको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै फाइबर झोलाको प्रयोग र उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१२९. उपयुक्त स्थानमा ल्याण्डफिल्ड साइटको पहिचान गरी निर्माण कार्य अगाडि बढाइने छ। साथै निर्माणाधिन शवदाह गृहलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ।
१३०. सार्वजनिक जग्गाहरूको पहिचान गर्ने, संरक्षण गर्ने र उक्त जग्गाहरूमा वृक्षारोपण गर्दा फलफूल, औषधीजन्य साथै आयआर्जन हुने खालका विरुवाहरू रोपन प्रोत्साहन गरिनेछ। सामुदायिक वनहरू थप व्यवस्थित र संरक्षित गरिनेछ।
१३१. गाँउपालिका भित्र रहेका पोखरी, ताल तलैयाहरूको पहिचान, संरक्षण, मर्मत तथा प्रवर्द्धन गरी पूनर्भरण (Recharge) प्रणालीलाई प्राथमिकतामा राखी पानीको श्रोत संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ।
१३२. तिनाउ तथा दानव नदीको नदीजन्य पदार्थ व्यवस्थापन गर्दा स्थानीयलाई पर्ने क्षति कम गर्न तटबन्ध गर्ने, नाका सडक मर्मत गर्ने, पानीका श्रोतहरूको संरक्षण गर्ने, आवश्यकता अनुसार ट्यूबेल जडान गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ साथै सम्बन्धित स्थानीय बासीहरूसँग समन्वय गरी नदीजन्य पदार्थको व्यवस्थापन व्यवस्थित र पारदर्शी गरिनेछ।
१३३. विपद् व्यवस्थापन कोषलाई अझ प्रभावकारी रूपमा परिचालन गरी राहत वितरणलाई पारदर्शी र व्यवस्थित गरिनेछ।
१३४. विपद् तथा जोखिम न्यूनीकरण र उद्धार कार्यका लागि मानव श्रोत परिचालन र पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
१३५. खानेपानीका श्रोतहरूको संरक्षण र शुद्ध खानेपानीको प्रयोगलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्नका साथै पर्याप्त खानेपानीको पहुँच सुनिश्चित गर्दै लगिनेछ ।
१३६. सार्वजनिक शौचालय र संस्थागत शौचालयहरू बालमैत्री, लैङ्गिक मैत्री र अपाङ्ग मैत्री बनाउने नीति लिइने छ ।
१३७. मुख्य बजारको सरसफाई प्रवर्द्धनका लागि निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गर्दै अगाडि बढने र फोहरमैला ब्यावस्थापनलाई आय आर्जन संग जोड्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
१३८. गाँउपालिकालाई पूर्ण सरसफाई युक्त गाँउपालिका बनाउन आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

४ संस्थागत विकास, सुशासन तथा सेवा प्रवाह तर्फ

१३९. शुद्धोधन गाँउपालिका भित्रका प्रत्येक कर्मचारीको पद, समुह विभाजन अनुसार कार्यविवरण तयार गरी लागू गरिने छ ।

१४०. गाउँपालिका तथा वडा तहमा सार्वजनिक सुनुवाई गरी सेवाग्राहीबाट प्राप्त हुने राय सुझाव तथा गुनासो व्यवस्थापनलाई कडाईका साथ कार्यन्वयन गरिनेछ ।
१४१. स्थानीय तह संस्थागत क्षमता मूल्याङ्कन तथा स्थानीय तह वित्तीय सुशासन तथा जोखिम मूल्याङ्कन प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
१४२. सेवा प्रवाहमा सुधार तथा संस्थागत क्षमता अभिवृद्धिका लागि यस गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१४३. नागरिक बडापत्रलाई समयानुकूल अद्यावधिक गरी क्रमशः Digital प्रविधिको अधिक प्रयोग गरिनेछ ।
१४४. आवश्यकता अनुसार ज्यलादारी कर्मचारीहरूलाई करार सेवामा लैजाने तथा थप कर्मचारीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१४५. कार्यजिम्मेवारी तथा कार्यभोझ धेरै भएका कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरि काममा थप उत्प्रेरणा प्रदान गरिनेछ ।
१४६. एक आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकामा उत्कृष्ट काम गर्ने ३ जना कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रम लागू गरिने छ ।

ट. सूचना तथा सञ्चार प्रविधितर्फ

१४७. गाउँपालिका अन्तर्गत वडा कार्यालयबाट नागरिकलाई दिने सेवा प्रवाहलाई प्रविधि मैत्री बनाउन ICT को प्रयोग गरी Less paper Governance बनाउने नीति लिइनेछ ।
१४८. गाउँपालिकामा भएका निर्णयहरू विद्युतीय माध्यमबाट अभिलेखिकरण गरी वेवसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्ने कार्यलाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ ।
१४९. विद्युतीय कार्य प्रणालीको विकास गर्दै क्रमिक रूपमा पुराना अभिलेखहरूलाई Digitalization गर्दै लगिनेछ ।
१५०. सामुदायिक विद्यालयका मा.वि. तहमा इ-हाजिरी र वेवसाइट निर्माण गर्ने कार्यको सुरूवात गर्ने नीति लिइनेछ ।
१५१. Smart Palika को सोच र अवधारणालाई व्यवहारमा लागू गर्न प्रयोगात्मक अभ्यास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१५२. सबै वडामा E-Sifaris मार्फत कार्य सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१५३. सूचना प्रविधिमा सिप अभिवृद्धी गर्न गाउँपालिका, वडा कार्यालय लगायत स्वास्थ्य संस्थाका कर्मचारीलाई उचित तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

ठ. घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा तर्फ

१५४. ८० वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिक र अति अशक्त बालबालिकाहरूलाई बैंकको कर्मचारी र सामाजिक सुरक्षा शाखाको कर्मचारी सहित घरमै गई सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
१५५. ३५ दिनभित्र घटना दर्ता गराउनका लागि वडा कार्यालयका सम्पूर्ण टोल विकास संस्थाहरू तथा विद्यालयहरूमा जनचेतना मुलक कार्यक्रम गरिनेछ ।
१५६. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता SSPCR तथा VERS-MIS सम्बन्धी सम्पूर्ण वडाका सचिव तथा कम्प्युटर अपरेटरहरूलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१५७. नेपाल सरकारले प्रत्येक वर्षको बैशाख १ गतेदेखि ७ गतेसम्म व्यक्तिगत घटना दर्ता सप्ताह मनाउने कार्यक्रमलाई थप सहायता पुराउन विद्यालयहरूमा गई घटना दर्ता सम्बन्धी वक्तृत्वकला तथा अन्य कार्यक्रम संचालन गर्ने कार्यक्रम प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

ड. न्यायिक समिति तर्फ

१५८. न्याय सम्पादन ढिलो हुनु , न्याय नपाउनु सरह हो भन्ने कानूनी सिद्धान्तलाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिकाको न्यायिक समितिबाट छिटो, छरितो र सर्वसुलभ न्याय सम्पादन गर्ने कार्यलाई विशेष जोड दिइनेछ ।
१५९. प्रत्येक चौमासिकमा वडा कार्यालयमा मेलमिलाप कर्ताबाट सम्पादन भएका न्यायिक कार्यको अनुगमन गरी मेलमिलापकर्तालाई थप जिम्मेवार बनाइनेछ ।
१६०. कानूनको अज्ञानता क्षम्य हुँदैन भन्ने कानूनी सिद्धान्तलाई मध्यनजर गर्दै शुद्धोधन गाउँपालिकाका ग्रामिण क्षेत्रमा सर्वसाधारणमा कानून सम्बन्धी जानकारी गराउन कानूनी सचेतनाका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
१६१. मेलमिलापकर्तालाई कानूनी क्षेत्रमा स्थापित भएका नया सिद्धान्त, ऐन, नियम, कानूनको संशोधन, न्याय सम्पादन प्रक्रिया लगायतका विषयमा जानकारी गराउन पुनर्ताजगी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१६२. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको न्याय सम्पादन मेलमिलापलाई प्राथमिकता दिए बमोजिम वडामा रहेका मेलमिलाप कर्ताबाट मेलमिलाप गर्ने नीतिलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
१६३. न्यायिक समितिको संस्थागत सुदृढिकरणको लागि न्यायिक समितिलाई तालिम तथा अभ्यास कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

अन्त्यमा यस गाउँपालिकाले प्राथमिकताका साथ अघि सारेका नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनले यस गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन योगदान पुऱ्याउने कुरामा विश्वास राख्दै नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण, सभाका सदस्यज्यूहरू, बिषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, बुद्धिजिवी, समाजसेवी, शिक्षक, प्राध्यापक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै नीति तथा कार्यक्रमहरू अनुसार यस गाउँपालिकालाई सुखी र समृद्ध बनाउन सबैको साथ, सहयोग ,समन्वय र सहकार्यको आशा र विश्वासका साथ विदा माग्दछु ।

मिति:२०८०/०३/१० धन्यवाद, जय शुद्धोधन

अध्यक्ष
विष्णु प्रसाद बस्याल
शुद्धोधन गाउँपालिका, रुपन्देही